

152 yıllık eğitim kurumu DARÜŞŞAFA

Darüşşafaka, İstanbul'da kuruluşu 1873 yılına dayanan parasız yatılı, karma öğretim kurumudur.

Kelime anlamı Şefkat Yuvası'dır. Babasını veya annesini kaybetmiş, yetenekli, maddi olanakları yetersiz çocuklara hizmet verir[1]. "Eğitimde fırsat eşitliği" sağlama ilkesini amaçlayan kurumda, ilköğrenim beşinci sınıftan liseyi bitirene kadar eğitim verilmektedir. Öğrenciler, her yıl ülke çapında düzenlenen sınavla seçilir. 1955 yılından beri İngilizce ağırlıklı eğitim verir.

30 Mart 1863 tarihli Padişah fermanı ile kurulan ve Osmanlı Devleti'nde eğitim alanındaki ilk sivil toplum hareketi sayılan "Cemiyet-i Tedrisiyye-i İslamiye'nin (İslam Okutma Kurumu) Kapalıçarşı'daki çıkarları eğitmek için yürüttükleri çalışmaların başarılı olması üzerine eğitimin kapsamı değiştirilmiş ve okul, Fatih'te inşa edilen binasında 1873 yılında faaliyete geçmiştir.

Eğitim içeriği kuruluşundan beri çağın gereklerine göre değişen ve kimi zaman telgraf mühendisi, kimi zaman öğretmen yetiştiren bir okul işlevi gören bu kurumdan 1873-1884 yılları arasında mezun olanlar yüksekokul mezunu sayılmıştır[1]. Günümüzde okul, eğitimi Maslak'taki binasında sürdürür; lise bölümü "Özel Darüşşafaka Lisesi" adını taşır ve Anadolu Lisesi statüsündedir. Öğrencilere sunduğu eğitim ve sosyal imkanlar açısından ülkenin en iyi eğitim kurumlarından birisi kabul edilir.

CEMİYET-İ TEDRİSİYYE-İ

Darüşşafaka'nın temelinde, Osmanlı döneminde Müslümanların kurduğu ilk eğitim-öğretim derneği olan "Cemiyet-i Tedrisiyye-i İslamiye" yatar. Bu kuruluşun başlıca hedefi ""Osmanlı toplumunda İslam

unsuruunun, modern yaşamın gerektirdiği bilgilerle donatılarak gelişmesi"" dir.

Daire-i Askeriyye rûznâmçecisi Yusuf Ziya Bey'in (sonradan Paşa – Maliye Nazırı, Yusuf Ziya Paşa), Ahmet Muhtar Bey (sonradan Paşa – Sadrazam, Gazi Ahmet Muhtar Paşa), Vidinli Tevfik Bey (sonradan Paşa, Vidinli Tevfik Paşa), Sakızlı Es'at Bey (sonradan Paşa – Sadrazam, Sakızlı Esat Paşa) ve Trabzonlu Ali Nâki Efendi (sonradan Trabzon mebusu, Şeyh-ül Mebusin) gibi kişilerle birlikte kuruluş başvurusunu yaptıkları Cemiyet-i Tedrisiyye-i İslamiye, Hicri 21 Şevval 1280 - Rumi 18 Mart 1280 - Milâdi 30 Mart 1864 (kurumun

resmî kabulüne göre 30 Mart 1863) tarihli Padişah fermanı ile onaylanmasından sonra çalışmalarına başladı. İlk girişimleri, Beyazıt, Koska'da Valide Mektebi (Emetullah Kadın Mektebi)'ni açmak idi. Bu girişim Ebubekir Paşa Mektebinde şube açılarak ilerletildi.

İlk gelirini Çarşı'da bulunan 105 dükkânın kirasının bağlanmasıyla oluşturan cemiyet, zamanla devletin, yüksek devlet memurlarının, esnafın ve halkın değişik kesimlerinden pek çok vatandaşın yaptığı bağışlarla git-gide büyüdü.

Cemiyetin gelişmesiyle birlikte daha büyük ölçekli bir okulun kurulması gündeme alındı. Seçenekler arasından Fransa'daki "Prytanée Militaire De La Fleshe" denemesi örnek alınarak, kız-erkek İslam yetimlerinin eğitim görevleri Darüşşafaka kuruldu. 28 Haziran 1873'te eğitime başladı. Tanzimat devinde, rüştiyelerin nitelikli memur yetiştirmekte yetersiz kaldığı görüşünden hareketle açılan bir dizi üst kademe okuldan birisi oldu.